

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัสตรค่านภูมิหลังกับระดับการดูแลของ
ผู้ปกครองที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด

นางสาว นิลาวรรณ ทวีกันต์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

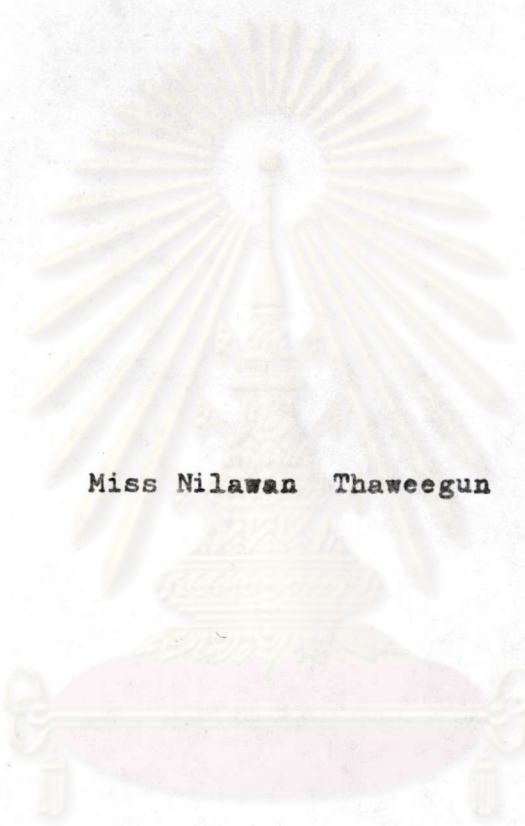
พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-730-7

012110

I 159 83298

RELATIONSHIPS BETWEEN CARE TAKERS' SELECTED BACKGROUND VARIABLES
AND LEVEL OF CARE FOR CHILDREN WITH CONGENITAL HEART DISEASE

Miss Nilawan Thaweegun

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทัศนคติพรรคการเมืองกับระดับการดูแล
 ของผู้ประกอบการที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด

โดย นางสาว นิลาวรรณ หวีกันต์

ภาควิชา ทักษาดศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สรชัย พิศาอุบุตร)
 รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
 (บุชเวชศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสิทธิ์)

..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ)

..... กรรมการ
 (อาจารย์ ดร. ทิเรก ศรีสุข)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร คัดสรรค่านิยมหลังกับระดับการ
 คุณของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด
 ชื่อ นิสิต นางสาว นิลารรรณ หวีกันต์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ
 ภาควิชา พยาบาลศึกษา
 ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อ
 เด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และเพื่อค้นหาตัวพยากรณ์การดูแลของผู้ปกครอง
 ที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด จากตัวแปร คัดสรรค่านิยมหลัง ซึ่งได้แก่ อายุ
 ระยะเวลาของการศึกษา ความรู้เรื่องโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และความเชื่อ
 ค่านิยมเกี่ยวกับการรับรู้ความรุนแรงของโรค

กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ผู้ปกครองของเด็กที่ป่วยด้วยโรคหัวใจพิการ
 แต่กำเนิดที่นำเด็กมาติดตามการรักษา ณ คลินิกโรคหัวใจกุมาร แผนกผู้ป่วยนอก
 ของโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง รวมกลุ่มตัวอย่างประชากร
 ทั้งหมด 132 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่ง
 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เกี่ยวกับ การดูแลเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด ความรู้
 เรื่องโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และความเชื่อ ค่านิยมเกี่ยวกับการรับรู้ความ
 รุนแรงของโรค ทดสอบความตรงของเครื่องมือ โดยการตรวจแก้ไขจากผู้ทรง
 ภูมิ จำนวน 14 ท่าน หากความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์การดูแลของผู้ปกครอง
 ที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และแบบสัมภาษณ์ความเชื่อ ค่านิยมเกี่ยวกับ
 การรับรู้ความรุนแรงของโรค โดยการคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
 ได้ค่าความเที่ยง 0.81 และ 0.77 ตามลำดับ ส่วนแบบสัมภาษณ์ความรู้เรื่อง

โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด หากค่าความเที่ยงด้วยวิธีของ กูเตอร์ วิชาการชั้น-20
ได้ค่าความเที่ยง 0.83

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส ซี
เอส เอส เอกซ์ หากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ด้วยสูตรของเพียร์สัน และการวิเคราะห์หาค่าถ้อยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ก. การดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดรวมทุกท่าน
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาการดูแลเป็นรายด้าน พบว่า
การดูแลเรื่องยา และการดูแลเมื่อเด็กมีอาการผิดปกติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง
การป้องกันโรคแทรกซ้อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการดูแลการเจริญ
เติบโตและพัฒนาการและการดูแลทัน มีค่าเฉลี่ยในระดับต่ำ

ข. ทักษะการแพทย์ที่สามารถในการพยากรณ์การดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก
โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด จากตัวแปร คัดสรรตามภูมิหลัง พบว่า

1. ระยะเวลาของการศึกษา สามารถพยากรณ์การดูแลของผู้ปกครอง
รวมทุกด้าน การดูแลด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการ การป้องกันโรคแทรกซ้อน
โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนการดูแลของผู้ปกครองรวมทุกด้าน ได้ร้อยละ
8.74 ($R = .2956$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สามารถ
อธิบายความแปรปรวนการดูแลของผู้ปกครองด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการ ได้
ร้อยละ 5.47 ($R = .2340$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ
สามารถอธิบายความแปรปรวนการป้องกันโรคแทรกซ้อน ได้ร้อยละ 2.97
($R = .1724$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อายุ สามารถพยากรณ์การดูแลของผู้ปกครองเรื่องยา โดย
สามารถอธิบายความแปรปรวนการดูแลเรื่องยา ได้ร้อยละ 2.96 ($R = .1719$)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความรู้เรื่องโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด สามารถพยากรณ์การดูแล
ของผู้ปกครองเมื่อเด็กมีอาการผิดปกติ โดยอธิบายความแปรปรวนการดูแลเมื่อ
เด็กมีอาการผิดปกติ ไครออดี 3.44 ($R = .1854$) อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Relationships Between Care Takers' Selected
Background Variables and Level of Care for
Children with Congenital Heart Disease
Name Miss Nilawan Thaweegun
Thesis Advisor Associate Professor Pongrat Boonyanurak, Ed.D.
Department Nursing Education
Academic Year 1985

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the level of care given to children with congenital heart disease which performed by the care takers and to search for the variables that would be able to predict such care. Age, educational level, knowledge about congenital heart disease and health beliefs related to the perception of seriousness were the selected background variables acted as the predetermined predictors.

One hundred and thirty two care takers were systemically random sampling from the care takers who accompanied the children to the heart disease clinics for the child at out patient department of five hospitals located in Bangkok Metropolis.

The research instrument developed by the researcher was the interview questionnaire which has been designed to collect the responses from the care takers within the areas of

knowledge about congenital heart disease, health beliefs related to the perception of seriousness and the characteristic of care for the sick children. Fourteen experts in pediatric nursing reviewed the instrument in order to ensure the content validity. The reliability procedures were performed on the try-out data to assess the internal consistency which indicated that Cronbach's Alpha Coefficient on the areas of characteristic of care and health beliefs related to the perception of seriousness were 0.81 and 0.77 consecutively. The Kuder Richardson-20 procedure conducted for the reliability of the knowledge about congenital heart disease was 0.83.

A Statistical Package for Social Science (SPSS^x) computer program was used for the analysis of data. Various statistical methods; percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation and stepwise multiple regression analysis, have been used for the data analysis.

Summary of the findings were as follows:

1. The arithmetic mean of total score of the care for children with congenital heart disease performed by the care taker was at the middle level. However the care takers have given the high level of the care for the children in the areas of drug administration and the prevention of critical conditions. The level of care on the area of complication prevention was rated at the middle range.

The low level of care showed on the areas of growth and development and tooth care.

2. The best predictors of the care for children with congenital heart disease performed by the care-takers were educational level, age, and knowledge about heart disease.

2.1 Educational level was able to predict the characteristic of care for children with congenital heart disease on the total score and on the areas of growth and development and complication prevention. This predictor could explain 8.74% ($R = .2956$), 5.47% ($R = .2340$), and 2.97% ($R = .1724$) of the total variances of the total care, growth and development and complication prevention respectively.

2.2 Age of the care taker was able to predict the care on the area of drug administration which explain 2.96% ($R = .1719$) of the total variance of drug administration.

2.3 Knowledge about congenital heart disease was able to predict the care on the area of the prevention of critical conditions which explained 3.44% ($R = .1854$) of the total variance of such care.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร. กิเรก ศรีสุโข ที่กรุณาให้คำแนะนำ ชอคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณหญิงคุณวุฒิ 14 ท่าน ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น บุคลากรของโรงพยาบาลทุกระดับที่เกี่ยวข้องในการทำข้อมูล จากโรงพยาบาลเด็ก โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และโรงพยาบาลศิริราช ที่กรุณาให้ความสะดวกและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล รวมทั้งผู้ปกครองของเด็กป่วยโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดทุกท่านที่สละเวลาเป็นตัวอย่างในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณดวงจันทร์ ทิพย์ปรีชา คุณสุวรรณา สุธรรมนิรันดร์ และ คุณศรีเกียรติ อนันตสวัสดิ์ ที่กรุณาช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งเพื่อนร่วมงานทั้ง 14 ท่าน และ คุณนิคม ฉันทะปรีดา ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

นิลาวรรณ ทวีกันต์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญตาราง	ง

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	ปัญหาของการวิจัย	6
	สมมติฐานในการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	ข้อตกลงเบื้องต้น	9
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	มโนทัศน์การดูแลตนเอง	11
	การดำเนินของโรค การรักษาและการดูแลเด็กโรคหัวใจ พิการแต่กำเนิด	18
	ความสัมพันธ์ของการดูแลตนเองกับการดูแลเด็กโรคหัวใจ พิการแต่กำเนิด	35
	บทบาทของพยาบาลต่อการดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด	36

บทที่	หน้า	
3	วิธีดำเนินการวิจัย	42
	ประชากร	42
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	43
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
	การรวบรวมข้อมูล	47
	การวิเคราะห์ข้อมูล	48
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
5	สรุป อภิปรายผลการวิจัย และขอเสนอแนะ	68
	บรรณานุกรม	86
	ภาคผนวก	98
	ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	99
	ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	100
	ภาคผนวก ค. แบบสัมภาษณ์	108
	ประวัติผู้วิจัย	124

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุและระยะเวลาการศึกษาของผู้ปกครอง และอายุของเด็กป่วย	54
2	จำนวน รอยละ และสถานภาพของผู้ปกครอง	55
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในรูปคะแนนดิบและคะแนน รอยละ ของการดูแลของผู้ปกครองต่อเด็กป่วยโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด ในแต่ละค่าน และรวมทุกค่าน	56
4	จำนวนและรอยละของผู้ปกครอง ที่มีคะแนนอยู่ในระดับต่าง ๆ ของการดูแลต่อเด็กป่วยโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดในแต่ละค่าน และรวมทุกค่าน	57
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในรูปคะแนนดิบและคะแนน รอยละ ของความรู้ เรื่องโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และความเชื่อกันสุขภาพเกี่ยวกับการรับรู้ความรุนแรงของโรค	58
6	จำนวนและรอยละของผู้ปกครอง ที่มีคะแนนอยู่ในระดับต่าง ๆ ของความรู้ เรื่องโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และความเชื่อกันสุขภาพเกี่ยวกับการรับรู้ความรุนแรงของโรค	59
7	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์การดูแลของผู้ปกครองต่อเด็กป่วยโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดรวมทุกค่าน	60
8	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ของการดูแลด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการ	61
9	ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ของการดูแลเรื่องยา	62

ตารางที่

หน้า

10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และ
 ตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ ของการดูแลเมื่อเด็กมีอาการชักปกติ ... 63

11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และ
 ตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ ของการดูแลด้านการป้องกันโรคแทรกซ้อน 64

12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวพยากรณ์ และ
 ตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ของการดูแลขั้น 65

13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ค่า
 สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน
 หาค่าเฉลี่ย ของการดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กโรคหัวใจ
 พิการแต่กำเนิด 66

14 ค่าคงที่ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ค่า
 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์
 ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และสมการพยากรณ์ในรูป
 คะแนนดิบ ของการดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กโรคหัวใจพิการ
 แต่กำเนิด 107

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย